

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

ΚΑΠΝΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΡΡΟΗ ΤΟΥΣ
ΣΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΟΥ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ ΣΤΟΥΣ ΕΦΗΒΟΥΣ

Ονοματεπώνυμο Φοιτήτριας:
Χριστοφόρου Έλενα
Α.Φ.Τ : 2010640359

Λεμεσός 2014

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

Πτυχιακή Εργασία

**ΚΑΠΝΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΡΡΟΗ ΤΟΥΣ
ΣΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΟΥ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ ΣΤΟΥΣ ΕΦΗΒΟΥΣ**

Επιβλέπων Καθηγητής:
Δρ. Νίκος Μίτλετον

Όνοματεπώνυμο Φοιτητή:
Χριστοφόρου Έλενα
Α.Φ.Τ : 2010640359

Λεμεσός 2014

Πνευματικά Δικαιώματα:

Copyright ©Ελενα, Χριστοφόρου, 2014

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της πτυχιακής διατριβής από το Τμήμα Νοσηλευτικής του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου, δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά και να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου σε όσους βοήθησαν και μου συμπαραστάθηκαν στην εκπόνηση αυτής πτυχιακής εργασίας. Ιδιαίτερες ευχαριστίες θα ήθελα να εκφράσω

*στην οικογένειά μου για την αγάπη και τη στήριξή τους
καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών μου,
καθώς και στον επιβλέποντα καθηγητή Δρ. Νίκο Μίτλεττον
για την καθοδήγησή του κατά τη συγγραφή,
της παρούσας πτυχιακής εργασίας!*

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Εισαγωγή: Σε παγκόσμιο επίπεδο, το κάπνισμα θεωρείται η δεύτερη κύρια αιτία πρόκλησης θανάτου και ο τέταρτος σε σειρά κοινότερος παράγοντας κινδύνου για διάφορες ασθένειες (WHO, 2008). Για την ανάπτυξη αποτελεσματικών προγραμμάτων πρόληψης της έναρξης του καπνίσματος, είναι ουσιαστικός ο καθορισμός των παραγόντων που σχετίζονται με την καπνιστική συμπεριφορά. Είναι αποδεδειγμένο από πολλούς ερευνητές ότι οι γονείς μπορούν να διαδραματίσουν μια πολύ σημαντική επιρροή στην καπνιστική συμπεριφορά των παιδιών τους.

Σκοπός: Ο σκοπός της παρούσας βιβλιογραφικής ανασκόπησης είναι η μελέτη της σχέσης που υπάρχει ανάμεσα στη γονική συμπεριφορά και την επιρροή στην έναρξη του καπνίσματος κατά την εφηβεία.

Υλικό και Μέθοδος: Για τη μελέτη αυτή χρησιμοποιήθηκαν πληροφορίες και δημοσιεύσεις από άρθρα σε διεθνείς επιστημονικές βάσεις δεδομένων, όπως MEDLINE, PUB MED και SCIENCE DIRECT, καθώς και όσο το δυνατό πιο πρόσφατες χρονολογικά έρευνες που ασχολήθηκαν με το θέμα της σχέσης της γονικής συμπεριφοράς και της έναρξης του καπνίσματος στους έφηβους, με συνδυασμούς από λέξεις κλειδιά, όπως smoking, adolescents, parental smoking.

Αποτελέσματα: Τόσο η καπνιστική συμπεριφορά των γονέων, όσο και η πολιτική που εφαρμόζουν στο σπίτι σχετικά με το κάπνισμα, έχουν σημαντικά αποτελέσματα στο εφηβικό κάπνισμα. Οι έφηβοι με γονείς καπνιστές ή πρώην καπνιστές βρίσκονται εκτεθειμένοι σε μεγαλύτερο κίνδυνο μύησης στο κάπνισμα σε σύγκριση με τους συνομήλικους τους των οποίων οι γονείς δεν έχουν καπνίσει ποτέ. Επιπρόσθετα, μέσα από την παρούσα ανασκόπηση της βιβλιογραφίας φάνηκε ότι οι αποτελεσματικές στρατηγικές εναντίον του καπνίσματος που εφαρμόζουν οι γονείς μέσα στο οικογενειακό περιβάλλον, είτε μέσω του ελέγχου είτε μέσω της υποστήριξης και καθοδήγησης που προσφέρουν στα παιδιά τους, ενεργούν ως προστατευτικοί παράγοντες εναντίον του καπνίσματος στους εφήβους.

Συμπεράσματα-Προτάσεις: Η σημαντικότητα της σχέσης μεταξύ του γονικού ρόλου και του εφηβικού καπνίσματος είναι μεγάλη. Ωστόσο, τα προγράμματα πρόληψης της έναρξης του καπνίσματος θα πρέπει να στοχεύουν εκτός από τα παιδιά και τους γονείς. Μέσω της αποχής των γονέων από το κάπνισμα και μέσω των κατάλληλων στρατηγικών, θα μπορούσαν να βοηθήσουν τα παιδιά τους να κρατηθούν μακριά από την εξάρτηση και τις σοβαρές συνέπειες που θα έχει το κάπνισμα στη ζωή τους.

Λέξεις –κλειδιά: Κάπνισμα, εφηβεία, γονική συμπεριφορά, καπνιστικές συνήθειες, γονική επιρροή.

ABSTRACT

Introduction: At a global level, smoking is the second leading cause of death and the fourth most common risk factor for several illnesses (WHO, 2008). In order to develop effective prevention programs against smoking onset, it is essential to determine the factors associated with smoking behavior in adolescence. It is proven by many researchers that parents have a crucial role on the smoking behavior of their children.

Aim: This literature review aimed to study the link between parental behavior and influence at smoking onset during adolescence.

Material and Methods: The method used to perform this study, was the research through scientific databases, such as MEDLINE, PUB MED and SCIENCE DIRECT of relative articles and publications, as well as recent surveys that have been done, addressing the issue of the relationship between parental behavior and adolescent smoking onset, through combination of keywords, such as smoking, adolescents, parental smoking, parental control, parenting.

Results: Both smoking behavior of parents, and the antismoking socialization at home have important effects on adolescent smoking behavior. Adolescents with smoking or ex-smoking parents are at greater risk of becoming smokers themselves, compared to their peers whose parents have never smoked. Additionally, this literature review showed that effective antismoking strategies within a family, either through control or through support and guidance, could act as protective factors against smoking in adolescents.

Conclusion: The significance of the relation between parenting and adolescent tobacco use is confirmed. Therefore, smoking prevention programs should target not only children, but also parents. If parents keep away from smoking and use appropriate antismoking strategies, they could help their children kept free from addictions and serious other consequences that smoking could cause to their lives.

Keywords: Smoking, adolescence, parental behavior, smoking habits, parental influence.